

Norsk statsvitenskapelig forening

«Stemmer teller, men ressurser avgjør.» Stein Rokkan (1921-1979)

STATSVITERKONFERANSEN 2012

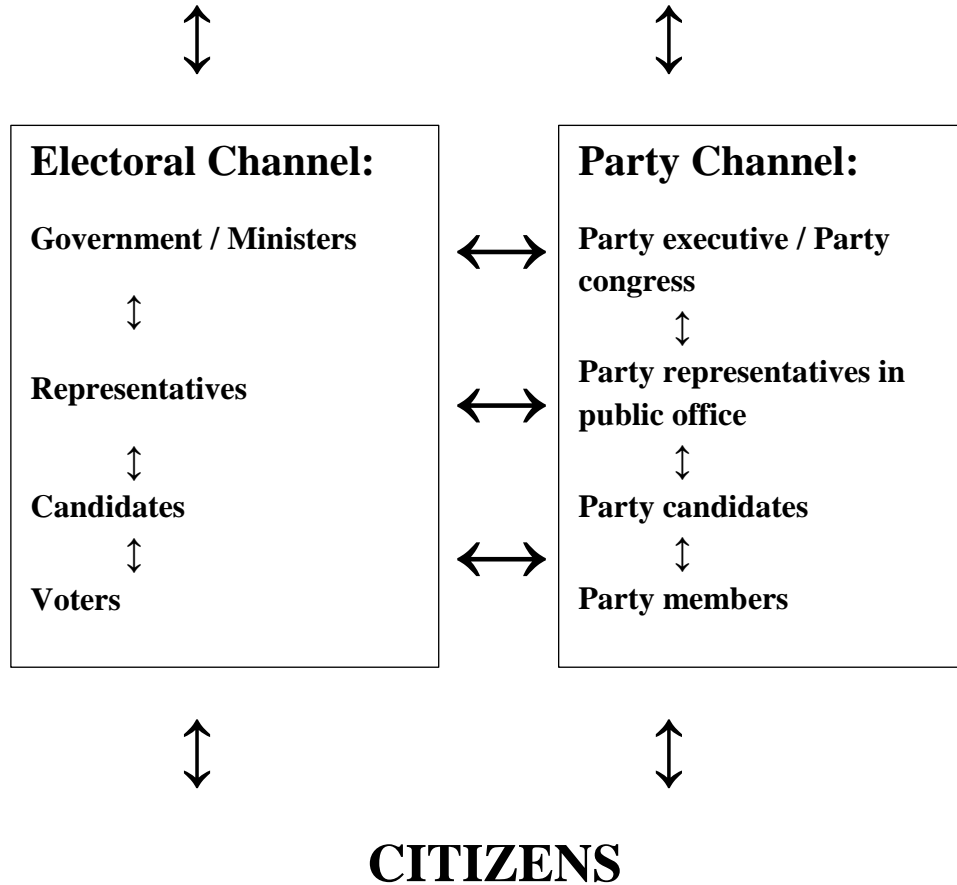
UiO : Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Knut Heidar:

Hva betyr partiene for valg og regjeringsdannelse i dag – og hva er konsekvensene for det norske demokratiet?

POLITICAL DECISIONS

Hva betyr partiene for valg og regjeringsdannelse i dag – og hva er konsekvensene for det norske demokratiet ?

1. Hva har skjedd med partiene?
2. Diagnose: Tre demokratiperspektiver
3. Partienes betydning ved valg
4. Partienes betydning ved regjeringsdannelse
5. Konsekvenser for demokratiet?

PÅSTAND:

- ❖ Styrket valgdemokrati
- ❖ Svekket partidemokrati
- ❖ Mer elitistisk politikk

1. Hva har skjedd med partiene ?

- Har færre medlemmer
 - Svekket forankring i det sivile samfunn og profesjonalisert partiorganisasjon
 - Tapt kontroll over det politiske ordskiftet
 - Svekket kontroll over lederrekruttering
-MEN: «Var alt så mye bedre før?»

Peter Mair

Kaare Strøm

OXFORD

Cabinets and Coalition Bargaining

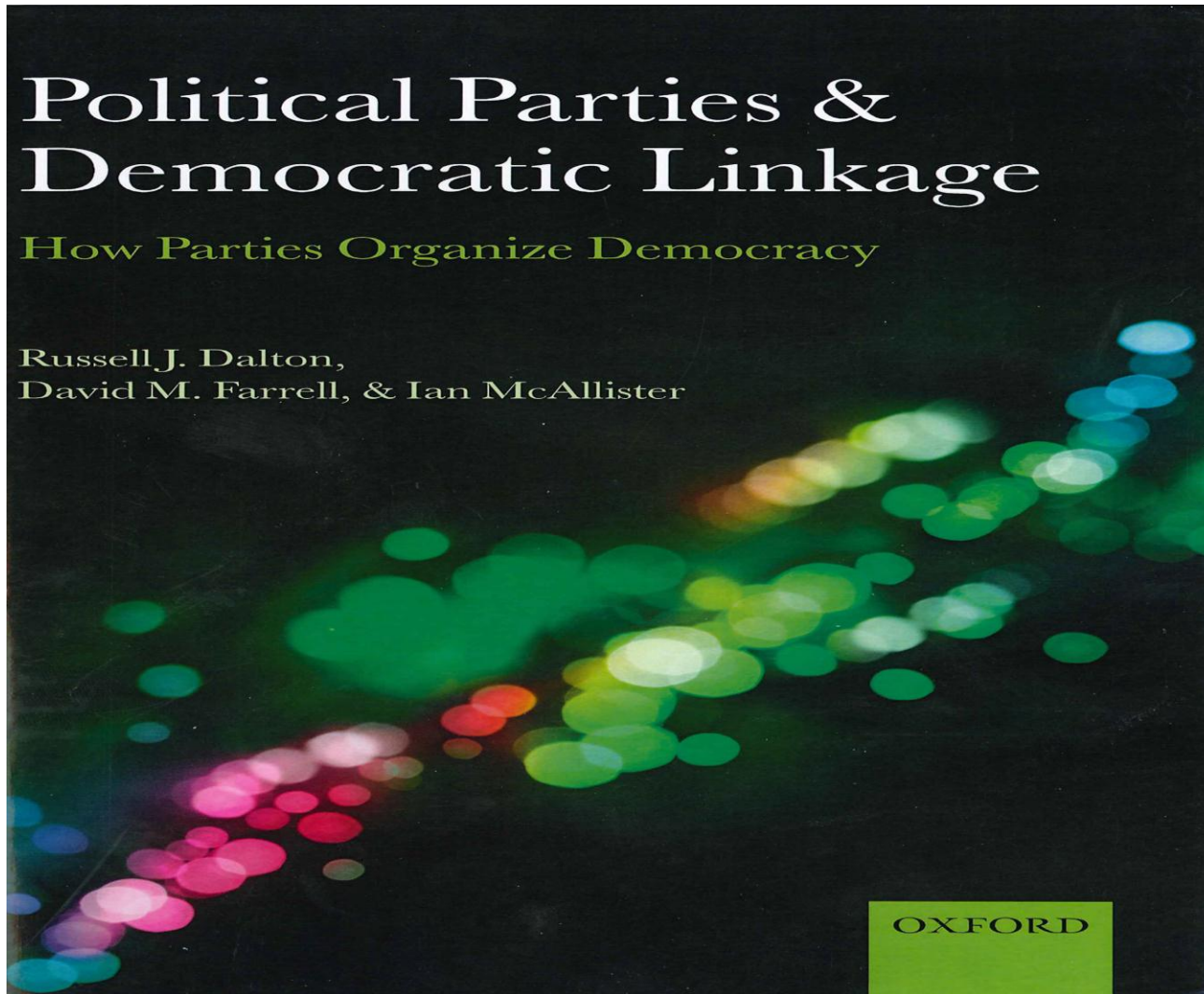
The Democratic Life Cycle
in Western Europe

edited by
Kaare Strøm, Wolfgang C. Müller,
and Torbjörn Bergman

COMPARATIVE POLITICS

2008

Dalton, Farrell og McAllister

- ❖ **Mair:** Demokratiet svekkes
- ❖ **Strøm:** Demokratiet endres:
Institusjonell kontroll styrkes
- ❖ **Dalton m.fl.:** Partiene endret, men
fortsatt kjernen i demokratiet

3. Partienes betydning ved valg

- Kandidater
- Programmer
- Valgkamp

Om konsekvensene av partienes svekkede forankring i samfunnet og fremveksten av uavhengige medier

4. Partiene og regjeringsdannelser

- Førvalgskoalisjoner?
- Danner vinnerne regjering?
- Regjerings sammensetning og program

Om konsekvensene av endringer i politiske rammebetingelser

5. Konsekvenser for demokratiet I

- Det handler ikke (nødvendigvis) om at partiene er svekket som premissleverandør for politiske beslutninger, men om endringer i deres måte å operere på
- Dagens partier er mer profesjonaliserte, topp-tunge og parlaments/regjeringsorienterte, og mer opptatt av mediene som virkemiddel.

5. Konsekvenser for demokratiet II

- Mediene åpner partipolitiske prosesser for offentligheten
 - Partienes svekkede samfunnsforankring (gjennom medlemmer) gjør den politiske debatten mer elitedominert
-
- Begge disse prosessene gir mer makt til politiske eliter i bred forstand